

HRVATSKI SABOR

1967

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 13. srpnja 2012. godine.

Klasa: 011-01/12-01/97

Urbroj: 71-05-03/1-12-2

Zagreb, 18. srpnja 2012.

Predsjednik

Republike Hrvatske

Ivo Josipović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI

Članak 1.

U Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, br. 87/08., 86/09., 92/10., 105/10. – ispr., 90/11. i 16/12.) članak 8. mijenja se i glasi:

»(1) Osnovna i srednja škola (u daljnjem tekstu: škola) može dio nastavnih predmeta i sadržaja utvrđenih nastavnim planom i programom, osim na hrvatskom jeziku, izvoditi i na nekom od svjetskih jezika, uz odobrenje Ministarstva.

(2) Način i postupak utvrđivanja uvjeta za izvođenje nastave iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.«.

Članak 2.

U članku 14. stavak 1. briše se.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 1. i 2.

U dosadašnjem stavku 4., koji postaje stavak 3., brojka: »3.« zamjenjuje se brojkom: »2.«.

Članak 3.

Članak 15. mijenja se i glasi:

»Umjetničko obrazovanje ostvaruje se u skladu s odredbama ovoga Zakona, posebnog zakona i drugih propisa.«.

Članak 4.

Članak 19. mijenja se i glasi:

»(1) U prvi razred obveznoga osnovnog obrazovanja upisuju se djeca koja do 1. travnja tekuće godine imaju navršenih šest godina života.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, a na zahtjev roditelja, sukladno rješenju ureda državne uprave, odnosno Gradskog ureda, u prvi razred može se upisati dijete koje do 31. ožujka tekuće godine nema navršenih šest godina života.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, a na zahtjev stručnog povjerenstva škole, sukladno rješenju ureda državne uprave, odnosno Gradskog ureda, djetetu se može odgoditi upis u prvi razred osnovne škole za jednu školsku godinu.

(4) Dijete, odnosno učenik kojemu je zbog teškog oštećenja zdravlja onemogućeno redovito školovanje ili koje ima višestruke teškoće, a čiji su roditelji u skladu s posebnim propisima stekli pravo na status roditelja njegovatelja, odnosno dijete koje je s obzirom na vrstu, stupanj i težinu oštećenja steklo pravo na skrb izvan vlastite obitelji radi osposobljavanja na samozbrinjavanje u domu socijalne skrbi ili pravo na pomoć i njegu u kući, u sklopu kojeg se osigurava pružanje usluga psihosocijalne pomoći, može se privremeno osloboditi upisa u prvi razred osnovne škole, odnosno privremeno osloboditi već započetog školovanja.

(5) Za dijete, odnosno učenika iz stavka 4. ovoga članka roditelj podnosi zahtjev uredu državne uprave, odnosno Gradskom uredu.«.

Članak 5.

Članak 20. mijenja se i glasi:

»(1) Prije redovitog upisa u prvi razred osnovne škole stručno povjerenstvo škole utvrđuje psihofizičko stanje djeteta.

(2) Psihofizičko stanje djeteta, odnosno učenika utvrđuje se i radi prijevremenog upisa, odgode ili privremenog oslobađanja od upisa u prvi

razred osnovne škole, privremenog oslobađanja od već započetog školovanja i radi utvrđivanja primjerenog školovanja.

(3) Psihofizičko stanje djeteta, odnosno učenika iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje stručno povjerenstvo ureda državne uprave, odnosno Gradskog ureda.

(4) Postupak utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta, odnosno učenika iz stavka 1. i 2. ovoga članka te sastav stručnih povjerenstava iz stavka 1. i 3. ovoga članka propisuje ministar nadležan za obrazovanje (u daljnjem tekstu: ministar), uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravlja.«.

Članak 6.

Članak 24. mijenja se i glasi:

»(1) Učenik koji je stekao nižu stručnu spremu ima pravo steći srednju školsku ili stručnu spremu nastavljanjem obrazovanja ili polaganjem ispita.

(2) Učenik iz stavka 1. ovoga članka, kao i učenik koji je završio obrazovni program u trajanju od tri godine, može u roku od godine dana od dana završetka strukovnog programa nastaviti školovanje u statusu redovitog učenika.

(3) Ostvarivanje prava iz stavka 1. i 2. ovoga članka uvjetuje se polaganjem razlikovnih, odnosno dopunskih ispita, a način i rokove polaganja ispita utvrđuje nastavničko vijeće.«.

Članak 7.

Članak 25. mijenja se i glasi:

»(1) Učenik prelazi iz jedne škole u drugu koja ostvaruje isti obrazovni program najkasnije do 31. ožujka tekuće školske godine.

(2) Škola iz koje učenik odlazi izdaje prijepis ocjena i ispisuje učenika u roku od sedam dana od dana primitka obavijesti o upisu učenika u drugu školu.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako se učenik preseli iz jednog mjesta u drugo, škola koja ostvaruje isti obrazovni program u drugome mjestu dužna je upisati učenika i nakon 31. ožujka tekuće školske godine.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, škola je dužna upisati učenika i nakon 31. ožujka tekuće školske godine ako je učeniku izrečena pedagoška mjera preseljenja u drugu školu sukladno članku 84. ovoga Zakona.

(5) Ako učenik prekine srednje obrazovanje, škola ga može upisati ako prekid obrazovanja nije bio dulji od dvije školske godine, o čemu odluku donosi nastavničko vijeće.«.

Članak 8.

U članku 27. stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavci 5. do 12. postaju stavci 4. do 11.

Članak 9.

Iza članka 27. dodaje se članak 27.a koji glasi:

»Članak 27.a

- (1) Strani jezik koji se počinje učiti u prvom razredu osnovne škole prvi je strani jezik do kraja osnovnog obrazovanja.
- (2) Učenik koji radi prelaska u drugu osnovnu školu nastavlja školovanje u osnovnoj školi koja ne izvodi nastavu stranog jezika koju je učenik do prelaska u tu školu pohađao, osnovna škola u kojoj učenik nastavlja školovanje dužna je učeniku omogućiti promjenu stranog jezika koji će biti prvi strani jezik ili mu omogućiti pohađanje stranog jezika u drugoj osnovnoj školi.
- (3) Ako učenik pohađa strani jezik u drugoj osnovnoj školi, ta je škola dužna osnovnoj školi u koju je učenik upisan dostaviti zaključnu ocjenu radi upisa u pedagošku dokumentaciju.
- (4) Uvjete i način pohađanja nastave stranog jezika u drugoj osnovnoj školi utvrđuje škola uz suglasnost ureda državne uprave, odnosno Gradskog ureda i roditelja učenika.
- (5) Ako učenik u osnovnoj školi ponavlja razred, škola mu je dužna omogućiti učenje stranog jezika koji mu je bio prvi strani jezik.«

Članak 10.

Članak 29. mijenja se i glasi:

- »(1) Školska ustanova može provoditi eksperimentalni program kojim se provjerava vrijednost novih obrazovnih sadržaja i/ili oblika i metoda rada i/ili nove nastavne opreme.
- (2) Eksperimentalni program sadrži:
- cilj, zadaću, obrazovne rezultate, sadržaj,
 - mjesto i način izvođenja,
 - vrijeme potrebno za realizaciju programa,
 - prostorne, kadrovske i druge uvjete,
 - način stručnog praćenja i vrednovanja programa,
 - financijska sredstva potrebna za realizaciju programa.
- (3) Za izvođenje eksperimentalnog programa školska ustanova dužna je priložiti dokaze o osiguranim uvjetima iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Provođenje eksperimentalnog programa Ministarstvo će odobriti rješenjem. Ukoliko Ministarstvo provođenje eksperimentalnog programa ne odobri rješenjem, nezadovoljna stranka može podnijeti tužbu Upravnom sudu.

(5) Rješenjem kojim se odobrava provođenje eksperimentalnog programa može se odobriti i korištenje odgovarajućih udžbenika.«.

Članak 11.

Naslov iznad članka 30. mijenja se i glasi: »Alternativni i međunarodni program«.

U članku 30. iza riječi: »u skladu s ovim Zakonom« dodaju se riječi: »i uz prethodno pozitivno mišljenje agencije nadležne za poslove odgoja i obrazovanja, odnosno strukovnog obrazovanja«.

Članak 12.

Iza članka 30. dodaje se članak 30.a koji glasi:

»Članak 30.a

(1) Škola može izvoditi međunarodni nastavni plan i program i/ili kurikulum na stranom jeziku na temelju rješenja Ministarstva, protiv kojeg nezadovoljna strana može podnijeti tužbu Upravnom sudu.

(2) Međunarodnim nastavnim planom i programom i/ili kurikulumom iz stavka 1. ovoga članka smatra se standardizirani program međunarodne organizacije ili institucije koji se provodi i u drugim državama.

(3) Na kraju srednjoškolskog obrazovanja po međunarodnom nastavnom planu i programu i/ili kurikulumu nadležna međunarodna organizacija ili institucija izdaje učeniku javnu ispravu kojom se dokazuje završetak srednjoškolskog obrazovanja.«.

Članak 13.

U članku 66. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»(2) Učeniku koji je završio zadnji razred upisanoga obrazovnog programa, ali nije položio državnu maturu, odnosno nije izradio i obranio završni rad, status redovitog učenika prestaje godinu dana nakon završetka školske godine u kojoj je završio zadnji razred upisanoga obrazovnog programa.«.

Članak 14.

U članku 73. stavcima 1. i 2. riječi: »polugodišta i« brišu se.

Članak 15.

U članku 79. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

»(3) Iznimno, ako je tako određeno posebnim propisom, učenik može pohađati svaki razred dva puta.

(4) Ako se učenik ispiše iz srednje škole prije završetka tekuće školske godine i ne stekne razrednu svjedodžbu, u sljedećoj školskoj godini može upisati isti razred drugi put u istom ili drugom obrazovnom programu.«.

Članak 16.

U članku 82. stavku 4. riječi: »i pol« brišu se.

Članak 17.

U članku 88. stavku 2. briše se zarez i riječi: »na prijedlog Vijeća za nacionalni kurikulum«.

Članak 18.

Naslov iznad članka 89. mijenja se i glasi: »Nacionalno vijeće za odgoj i obrazovanje«.

Članak 89. mijenja se i glasi:

»(1) Nacionalno vijeće za odgoj i obrazovanje (u daljnjem tekstu: Nacionalno vijeće) je stručno i strateško tijelo koje prati kvalitetu sustava predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj te:

– predlaže mjere, aktivnosti i strategije razvoja i unapređenja predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja,

– brine se o razvoju nacionalnog kurikuluma,

– predlaže i potiče sudjelovanje drugih dionika, posebno drugih tijela državne uprave i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u sustavu predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja te usklađuje njihov rad,

– razmatra i daje svoje mišljenje o drugim pitanjima važnim za razvoj sustava predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj,

– obavlja i druge poslove.

(2) Nacionalno vijeće ima predsjednika i četrnaest članova, od kojih je šest članova iz reda sveučilišnih profesora i znanstvenika, šest članova iz reda odgojno-obrazovnih radnika iz sustava pred-školskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja te dva člana izvan sustava odgoja i obrazovanja.

(3) Mandat predsjednika i članova Nacionalnog vijeća je četiri godine.

(4) Predsjednika i članove Nacionalnog vijeća imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

(5) Hrvatski sabor, u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, svake dvije godine imenuje po sedam članova Nacionalnog vijeća, a predsjednika Nacionalnog vijeća imenuje svake četiri godine.

(6) Državni dužnosnici ne mogu biti članovi Nacionalnog vijeća.

(7) Predsjednika ili člana Nacionalnog vijeća Hrvatski sabor može razriješiti dužnosti na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i Nacionalnog vijeća i prije isteka vremena na koje je imenovan ako:

1. sam zatraži razrješenje,
2. stupi na dužnost koja mu priječi rad u Nacionalnom vijeću,
3. ne ispunjava dužnost člana Nacionalnog vijeća,
4. izgubi sposobnost obnašanja dužnosti,
5. svojim postupcima povrijedi ugled dužnosti koju obnaša.

(8) U slučaju razrješenja iz stavka 7. ovoga članka Hrvatski sabor će na prijedlog Vlade Republike Hrvatske imenovati novog predsjednika ili člana na vrijeme do isteka mandata razriješenog predsjednika ili člana.«.

Članak 19.

Iza članka 89. dodaje se članak 89.a koji glasi:

»Članak 89.a

(1) Nacionalno vijeće donosi poslovnik o svom radu u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima.

(2) Za raspravu o nekom pitanju ili za praćenje nekog područja Nacionalno vijeće može osnovati svoja radna tijela u čijem radu mogu sudjelovati i osobe koje nisu članovi Nacionalnog vijeća.

(3) Raspravljajući o pitanjima iz svoje nadležnosti Nacionalno vijeće može tražiti mišljenje nadležnog ministarstva i odgovarajućih stručnjaka.

(4) Članovi Nacionalnog vijeća te članovi radnih tijela izuzet će se od odlučivanja o pitanjima kada postoji sukob interesa. Pitanje izuzeća članova Nacionalnog vijeća pobliže se uređuje poslovnikom o radu.

(5) Administrativne i stručne poslove za Nacionalno vijeće obavlja Ministarstvo.«.

Članak 20.

U članku 92. iza stavka 5. dodaju se novi stavci 6. i 7. koji glase:

»(6) Školska ustanova mora započeti s radom koji joj je odobren najkasnije dvije godine nakon izdavanja rješenja iz stavka 2. ovoga članka.

(7) Ukoliko školska ustanova ne započne s radom u roku iz stavka 6. ovoga članka, Ministarstvo će po službenoj dužnosti rješenje iz stavka 6. ovoga članka staviti izvan snage.«.

Dosadašnji stavci 6. i 7. postaju stavci 8. i 9.

Članak 21.

U članku 94. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

»(1) Na zahtjev Ministarstva školska ustanova dužna je dostaviti dokaze o ispunjenosti sljedećih uvjeta o:

- izvođenju obrazovnog programa za koji je školska ustanova dobila odobrenje,
- upisu učenika u odobreni obrazovni program najkasnije nakon isteka dvije godine od dobivanja rješenja o početku rada,
- potrebnom broju stručnih osoba,
- odgovarajućem prostoru i opremi, tehničkim, zdravstvenim i ekološkim uvjetima.«.

U dosadašnjem stavku 1., koji postaje stavak 2., iza riječi: »uvjeta« dodaju se riječi: »iz stavka 1. ovoga članka i«.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 22.

U članku 99. stavku 5. iza zatvorene zagrada briše se riječ: »ali« a iza riječi: »nastavne djelatnosti« zarez i riječi: »dužni su steći temeljne kompetencije za obavljanje odgojno-obrazovne djelatnosti prema programu koji donosi Ministarstvo« brišu se.

Članak 23.

U članku 104. stavak 5. briše se.

Dosadašnji stavci 6., 7. i 8. postaju stavci 5., 6. i 7.

Članak 24.

U članku 105. stavak 6. mijenja se i glasi:

»(6) Poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste ili diplomski specijalistički stručni studij odgovarajuće vrste odnosno preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij na kojem se stječe najmanje 180 ECTS bodova i ima potrebno pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje kojim se stječe 60 ECTS bodova (u daljnjem tekstu: pedagoške kompetencije) ako se na natječaj ne javi osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste.«.

Stavak 14. briše se.

Dosadašnji stavak 15. postaje stavak 14.

U dosadašnjem stavku 16., koji postaje stavak 15., riječi: »te okvirni program pedagoških kompetencija« brišu se.

Dosadašnji stavak 17. postaje stavak 16.

Članak 25.

U članku 106. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Radni odnos u školskoj ustanovi ne može zasnovati osoba koja je pravomoćno osuđena na kaznu zatvora (neovisno o tome je li izrečena uvjetna ili bezuvjetna kazna) za neko od kaznenih djela počinjenih s namjerom protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv Republike Hrvatske, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv imovine, protiv sigurnosti pravnog prometa i poslovanja, protiv pravosuđa, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv javnog reda, protiv službene dužnosti, osim ako je nastupila rehabilitacija prema posebnom zakonu.«.

Dodaje se stavak 5. koji glasi:

»(5) Ako je pravomoćnim rješenjem obustavljen kazneni postupak pokrenut protiv radnika ili je pravomoćnom presudom radnik oslobođen od odgovornosti, radniku će se vratiti obustavljeni dio plaće od prvoga dana udaljenja.«.

Članak 26.

U članku 107. stavku 10. podstavak 5. briše se.

Članak 27.

U članku 114. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) O zasnivanju i prestanku radnog odnosa odlučuje ravnatelj uz prethodnu suglasnost školskog odbora, a samostalno u slučaju kada je zbog obavljanja poslova koji ne trpe odgodu potrebno zaposliti osobu na vrijeme do 15 dana.«.

Članak 28.

Članak 127. mijenja se i glasi:

»(1) Ravnatelj se imenuje na temelju natječaja koji raspisuje školski odbor.

(2) Natječaj se objavljuje u dnevnom tisku na način da je dostupan svim zainteresiranim kandidatima na području Republike Hrvatske.

(3) Ravnatelj se imenuje na pet godina, a ista osoba može biti ponovno imenovana za ravnatelja.

(4) Ravnatelja imenuje odlukom školski odbor uz prethodnu suglasnost ministra.

(5) Ako ministar ne uskrati suglasnost u roku od 15 dana od dana dostave zahtjeva za suglasnošću, smatra se da je suglasnost dana.

(6) Školski odbor je obvezan nakon dobivene suglasnosti za imenovanje ravnatelja u roku od petnaest dana od dana isteka roka iz stavka 5. ovoga članka donijeti odluku o imenovanju kandidata za ravnatelja za kojeg je zatražio prethodnu suglasnost.

(7) U postupku izbora i imenovanja ravnatelja članovi školskog odbora iz redova učiteljskog, nastavničkog, odgajateljskog vijeća, vijeća roditelja te radničkog vijeća na sjednicama su obvezni zastupati i iznositi stajališta tijela koje ih je imenovalo ili izabralo u školski odbor.

(8) Stajališta tijela iz stavka 7. ovoga članka donose se na sjednici učiteljskog, nastavničkog, odgajateljskog vijeća i vijeća roditelja te zbora radnika tajnim glasovanjem, o čemu se pisani zaključak dostavlja školskom odboru.

(9) Odluku o izboru i imenovanju ravnatelja školski odbor donosi javnim glasovanjem.

(10) Način i postupak izbora i imenovanja ravnatelja uređuju se statutom školske ustanove.«.

Članak 29.

U članku 139. stavku 3. iza riječi: »školske ustanove« dodaju se riječi: »najkasnije do 30. rujna tekuće godine«.

Članak 30.

U članku 142. stavku 2. iza riječi: »krivnjom školske ustanove« dodaju se riječi: »ili ako je krivnjom školske ustanove donesena sudska odluka na štetu školske ustanove«.

Članak 31.

U članku 151. stavku 1. dodaju se podstavci 8., 9., 10. i 11. koji glase:

- »– ako se ne pridržava odluke o upisu iz članka 22. stavka 4. ovoga Zakona,
- ako se ne pridržava elementa i kriterija za izbor kandidata iz članka 22. stavka 5. ovoga Zakona,
- ako podaci nisu upisani u evidenciju u roku iz članka 139. ovoga Zakona,
- ako postupa protivno članku 106. ovoga Zakona.«.

Članak 32.

Osobe kojima je do stupanja na snagu ovoga Zakona ministar rješenjem iz članka 105. stavka 14. Zakona odobrio izvođenje nastave određenog nastavnog predmeta u školskoj ustanovi, nastavljaju obavljati poslove sukladno zaključenom ugovoru o radu s ustanovom.

Članak 33.

Vijeće za nacionalni kurikulum ustrojeno prema odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, br. 87/08., 86/09., 92/10., 105/10. – ispr., 90/11. i 16/12.) nastavlja s radom po prijašnjim propisima do imenovanja Nacionalnog vijeća za odgoj i obrazovanje sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 34.

(1) Prijedlog osoba za prvi saziv Nacionalnog vijeća Vlada Republike Hrvatske dužna je podnijeti Hrvatskome saboru najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Prilikom imenovanja prvog saziva Nacionalnog vijeća Hrvatski sabor imenovat će predsjednika i četrnaest članova, a ždrijebom će se odlučiti o tome kojih će sedam članova imati mandat od dvije godine, dok će preostalih sedam imati mandat od četiri godine.

Članak 35.

(1) Školske ustanove dužne su uskladiti odredbe statuta i drugih općih akata s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

(2) Do usklađenja, primjenjivat će se važeći opći akti škole, osim odredaba koje su u suprotnosti s ovim Zakonom.

Članak 36.

Pravilnik iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona donijet će se u roku od 6 mjeseci od dana stupanja Zakona na snagu.

Članak 37.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 602-01/12-01/02

Zagreb, 13. srpnja 2012.

HRVATSKI SABOR

Potpredsjednik

Hrvatskoga sabora

Josip Leko, v. r.